

CORRIDOR STUDIE

AMSTERDAM-UTRECHT

C A U - N O T A

Corridornota/MER Verkeer en vervoer in de corridor Amsterdam - Utrecht

Verkeer en Vervoer

Infrastructuur

Milieu

Ruimtelijke Ordening

Economie

23 900 XI - 29

Ter inzage
gelegd stuk

VI

**Nota van commentaar bij de inspraak
Corridornota/Milieu-effectrapport
Amsterdam-Utrecht**

Voorjaar 1995

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat

BIJLAGE

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	931126 931214	J. de Vos idem	Breukelen idem	940114 idem
2.	931207	Van Selm Handelsmij.	Loenen a/d Vecht	940114
3.	931206 931223	College van B&W gemeente Abcoude idem	Abcoude idem	940114 idem
4.	931210	W. Kompier	Abcoude	940114
5.	93.....	J.M. Inden	Vinkeveen	940114
6.	931209	R.N. Kroon	Breukelen	940114
7.	940110	N. van Selm	Breukelen	940114
8.	931217	Samenwerkende IJclubs in het Angstel-, Plassen- en Botsholgebied	Abcoude	940114
9.	931228	Koninklijke Nederlandsche MotorbootClub	Nieuwegein	940114
10.	940104	S. Versloot	Kockengen	940114
11.	931228	G.N. Cortelever	Vinkeveen	940114
12.	940108	W.G. vanVliet en 9 mede-ondertekenaars	Nieuwer ter Aa	940114
13.	940110	Ondernemersvereniging <i>Vinkeveen en Waver- veen</i>	Vinkeveen	940114
14.	940109	Stichting <i>Kasteel Loenersloot</i>	Loenersloot	940114
15.	940110	Kamers van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam en Utrecht en omstreken	Amsterdam	940114
16.	940112	N.G. Krijtenberg	Abcoude	940114
17.	940110	Jachthaven <i>De Wilgenhoek</i>	Vinkeveen	940114
18.	940111	Wijkcommissie Friezenbuurt	Maarsssen	940114
19.	940110	E.B. Walter	Vinkeveen	940114
20.	940111	D66. afdeling Breukelen	Breukelen	940114
21.	940111	College van B&W gemeente Vleuten-De Meern	Vleuten	940114
22.	940110	Coöperatieve vereniging <i>Parkflat De Rhey- gaerde U.A.</i>	De Meern	940114
23.	940107	E. Oudhof	Nieuwer ter Aa	940114
24.	940113	J. de Groot	Baambrugge	940118

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
25.	940113	College van B&W gemeente Ouder-Amstel	Ouderkerk a.d. Amstel	940118
26.	9401130	C.B. Ruitvalk	Nieuwer ter Aa	940118
27.	940112	Projectgroep <i>Blauwe Netwerk</i>	Den Haag	940118
28.	940115	Werkgroep Milieu Maarssen	Maarssen	940118
29.	940113	Bestuur vereniging Milieuplatform Loosdrecht	Loosdrecht	940118
30.	940113	C. Boer	Maartensdijk	940118
31.	940112	Dagelijks bestuur <i>Recreatieschap Vinkeveense Plassen</i>	Utrecht	940118
32.	940113	Maatschap J.J. en W.J.M. Langeveld	Abcoude	940118
33.	940113	J. de Groot	Baambrugge	940209
34.	940113	D.B. van Woodenbergh	Breukelen	940209
35.	94.....	F. Schalijs	Breukelen	940209
36.	940114	R.C. en C.J. Keizer	Abcoude	940209
37.	940113	Maatschap J.C. Belder	Nieuwersuis	940209
38.	940114	EVO Ondernemers Organisatie voor Logistiek & Transport Randstad	Leidschendam	940209
39.	940114	Landinrichtingscommissie Amstelland	Purmerend	940209
40.	940105	P.J. Wilmsen	Breukelen	940128
41.	940115	Maatschap C.E. en J.E.C. van Lint	Abcoude	940128
42.	940114	W.A. v/d Hoven	Breukelen	940128
43.	940113	W. en B.B.A. Vedder-Soethout	Baambrugge	940128
44.	940114	G.S. van Langeraad	Loenersloot	940128
45.	940114	G. Seeleman (2 brieven)	Nieuwer ter Aa	940128
46.				
47.	940113	J.C. Kooiman	Nieuwer ter Aa	940128
48.	940114	M.C.M. van Zuijlen	Breukelen	940128
49.	940114	M. Kreuger	Loenersloot	940128
50.	940114	ir. E.J. Putz namens schoonmoeder	Bilthoven	940128
51.	940125	Dagelijks bestuur gemeente Amsterdam Stadsdeel ZuidOost	Amsterdam Zuidoost	940128
52.	940115	Administratie- & Adviesburo J.J. Schoe	Breukelen	940128
53.	940115	J.A.T. van Schaik, H.M. Kemp-van Schaik en W.J.B. Kemp	Baambrugge	940128

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
54.	94.....	G.J. Harreveld	Utrecht	940128
55.	940114	J.B.J. Kramer	Breukelen	940128
56.	940114	G. Kreuger	Loenersloot	940128
57.	940115	J. Seeleman	Baambrugge	940128
58.	940113	T. Hoogendoorn	Loenersloot	940128
59.	940116	G.J.A. de Goey	Breukelen	940128
60.	94.....	T. de Jong	Loenersloot	940128
61.	940117	P.C. Verduijn	Breukelen	940128
62.	940115	G.J.J. van Lis	Maarssen	940128
63.	940117	Vereniging Milieudefensie	Amsterdam	940128
64.	940117	Algemeen Verbond van VolkstuindersVerenigingen in Nederland	Almere	940128
65.	940114	G. de Groot	Baambrugge	940128
66.	940117	E.J. Miltenburg	Baambrugge	940128
67.	940114	J.J. Fokker	Nieuwer ter Aa	940128
68.	940116	P. Remarque	Vinkeveen	940128
69.	940116	J. en V. Melkman	Abcoude	940128
70.	940117	Gresnigh & Van Kippersluis namens R., F. en D. Vriesendorp	IJsselstein Den Haag	940128
71.	940117	A&S Partners in Juridische Dienstverlening namens J. van der Linden	Wageningen Breukelen	940128
72.	940117	A.J. Doman en P.C. de Warle	Nieuwersluis	940128
73.	940114	G. de Groot , W.J. van Bodegraven, G.N. Blokhuis, Jac. de Groot en D.J. Griffioen	Baambrugge	940128
74.				
75.				
76.				
77.				
78.	940113	Vereniging Bescherming Spoorbuurt Abcoude	Abcoude	940128
79.	940116	E. Driessen	Abcoude	940128
80.	940112	M.R. Tehuisman	Abcoude	940128
81.	940117	B. de Vrie s	Abcoude	940128
82.	940117	R.W. Nelis	Baambrugge	940128
83.	940117	W.J. van Vliet	Baambrugge	940128

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
84.	940118	B.J. Duinhof	Utrecht	940128
85.	940117	J. C. Haije	Diemen	940128
86.	940118	<i>Stichting Stichtse Milieufederatie, mede namens Noordhollandse Milieufederatie, Stichting Natuur en Milieu en milieuvereniging Milieudiefensie</i>	Utrecht	940128
87.	940115	Agrariërs wonende aan het Gein-noord en Gein-zuid te Abcoude	Abcoude	940128
88.	940118	Vereniging <i>Spaar het Gein</i>	Abcoude	940128
89.	940118	W.G. van Vliet en 20 mede-ondertekenaars	Nieuwer ter Aa	940128
90.	9401....	H. Kroon	Loenersloot	940128
91.	940113	N. Karsemeijer	Nieuwer ter Aa	940128
92.	940121	mr. J.A. Hoekzema	Bunnik	940128
93.	940120	T.C. Akkerman	Breukelen	940128
94.	940117	R., J. Treur en J. Treur-Verweij	Nieuwer ter Aa	940128
95.	940118	Landbouwschap Gewestelijke Raad voor Utrecht	Utrecht	940128
96.	940118	Fietsersbond ENFB, afdeling Utrecht	Utrecht	940128
97.	940118	Conmedra Loenersloot B.V.	Loenersloot	940128
98.	940117	Bestuur CDA afdeling Breukelen	Nieuwer ter Aa	940128
99.	940118	J.L. van Oordt en R.S. Steens	Nieuwer ter Aa/ Vinkeveen	940128
100.				
101.	940118	Projectbureau Groengebied Amstelland	Haarlem	940128
102.	940117	H.C.A. van Dop-Bobijns	Eindhoven	940128
103.	940114	D.J. Soede en G. Soede-Lycklama à Nijholt	Nieuwersluis	940128
104.	940119	Landbouwmaatschappij ZMO afdeling Breukelen/Maarssen	Nieuwer ter Aa	940128
105.	940114	Maatschap C&J Zagt	Nieuwer ter Aa	940128
106.	940118	Boekel de Nerée namens <i>Rubens Adrian Textiles B.V.</i> en familie M. Pije	Amsterdam Abcoude	940128
107.	940114	Maatschap C&J Zagt	Nieuwersluis	940128
108.	940117	P.J. Boele	Loenersloot	940128
109.	940118	VVV de Ronde Venen / Vinkeveense Plassen	Vinkeveen	940128
110.	940118	IVN Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie, afdeling de Ronde Venen & Uithoorn	Zevenhoven	940128

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
111.	940118	N.V. Watertransportmaatschappij Rijn-Kennemerland WRK	Nieuwegein	940128
112.	940118	Milieufederatie Noord-Holland	Zaandam	940128
113.	940118	Werkgroep bereikbaarheid Amsterdamse Regio per (Hogesnelheids-)trein (Bart)	Amsterdam	940128
114.	940116	Actiecomité Instandhouding Pontverbinding	Nieuwer ter Aa	940128
115.				
116.				
117.	940117	J.H.A. Matthews	Nieuwer ter Aa	940128
118.				
119.	940114	V.O.F. van Ginkel	Breukelen	940128
120.	940117	E.A. Hogendoorn en T.W. de Vor	Nieuwersluis	940128
121.	940117	W.G. van Vliet	Nieuwer ter Aa	940128
122.	940115	F.F.M. Scheren	Loenersloot	940128
123.	940118	N.V. Regionale Energiemaatschappij Utrecht Regio Weidegebied	Woerden	940128
124.	931220/28	Fietserbond enfb onderafdeling Amstelveen	Amstelveen	940128
125.	940118	A.F. Prins	Loenersloot	940128
126.	940118 940307	Maatschap G&J Gijsen idem	Abcoude idem	940128 940315
127.	940118	A. Prins	Oukoop	940128
128.	940118	Gibo groep namens A. en A.C. Prins	Nieuwer ter Aa	940128
129.	940118	College van B&W gemeente Breukelen	Breukelen	940128
130.	940118	N.V. Vervoermaatschappij Centraal Nederland	Utrecht	940128
131.	940119	Maatschap Hamoen	Nieuwer ter Aa	940128
132.	940117	H.J. de Kreek	Breukelen	940128
133.	940119	HISWA vereniging	Edam	940128
134.	940114	Firma F. Zaal & Zn.	Vinkeveen	940128
135.	940118	College van B&W gemeente Loenen	Loenen	940128
136.	940115	R. Haffmans	Amsterdam	940128
137.	940119	Milieuedefensiegroep Breukelen	Breukelen	940128
138.	940110	LMW Milieuvereniging <i>Leefbaar Mijdrecht-Wilnis</i>	Mijdrecht	940128
139.	940118	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	940328

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
140.	940118	T. Barreveld	Breukelen	940128
141.	940119	W.C. Ladiges	Breukelen	940128
142.	940118	J.M. Fokker	Nieuwer ter Aa	940128
143.	940117	A. van Harten	Maarssen	940128
144.	940118	Grondbedrijf F.J. Zaal B.V.	Vinkeveen	940128
145.	940118	BOH Bewonersoverleg Heesterveld	Amsterdam Z.O.	940128
146.	940118	Kernplatform Verkeer en Vervoer Noord-Holland en Platform Goederenvervoer Utrecht	Leidschendam/ Utrecht	940128
147.				
148.	940117	W.J. van de Bunt	Nieuwer ter Aa	940128
149.	940116	J. van 't Hoff Boomwerk	Breukelen	940128
150.	940119	Stichting Goed Wonen	Maarssen	940128
151.	940119	Loon- en Verhuurbedrijf de Groot en Zn.	Abcoude	940128
152.				
153.	940120	N.V. Luchthaven Schiphol/Amsterdam Airport Schiphol	Schiphol	940128
154.				
155.	940119	C.P. Peerdeman	Abcoude	940128
156.	940201	Vereniging Vrienden van de Voetveren	Ridderkerk	940209
157.				
158.				
159.	940119	College van B&W gemeente Maarssen	Maarssen	940128
160.	940119	RBU Regionaal Beraad Utrecht en Vervoerregio Utrecht	Utrecht	940128
161.	940118	Gemeentelijke vertegenwoordigingen landbouworganisaties Loenen a/d Vecht	Nieuwersluis	940203
162.	940119	Bestuur Vereniging bescherming woonklimaat Burgemeestersbuurt te Abcoude	Abcoude	940203
163.	940120	Vervoer coördinatie centrum Lage Weide/ Maarssenbroek	Maarssen	940203
164.	940119	College van Gedeputeerde Staten provincie Utrecht	Utrecht	940203
165.	940119	N.V. Nederlandse Gasunie	Rijswijk	940203
166.	940120	drs. T.F. de Boer	Abcoude	940203
167.	940119	J.J.W. Kamp	Nieuwer ter Aa	940203

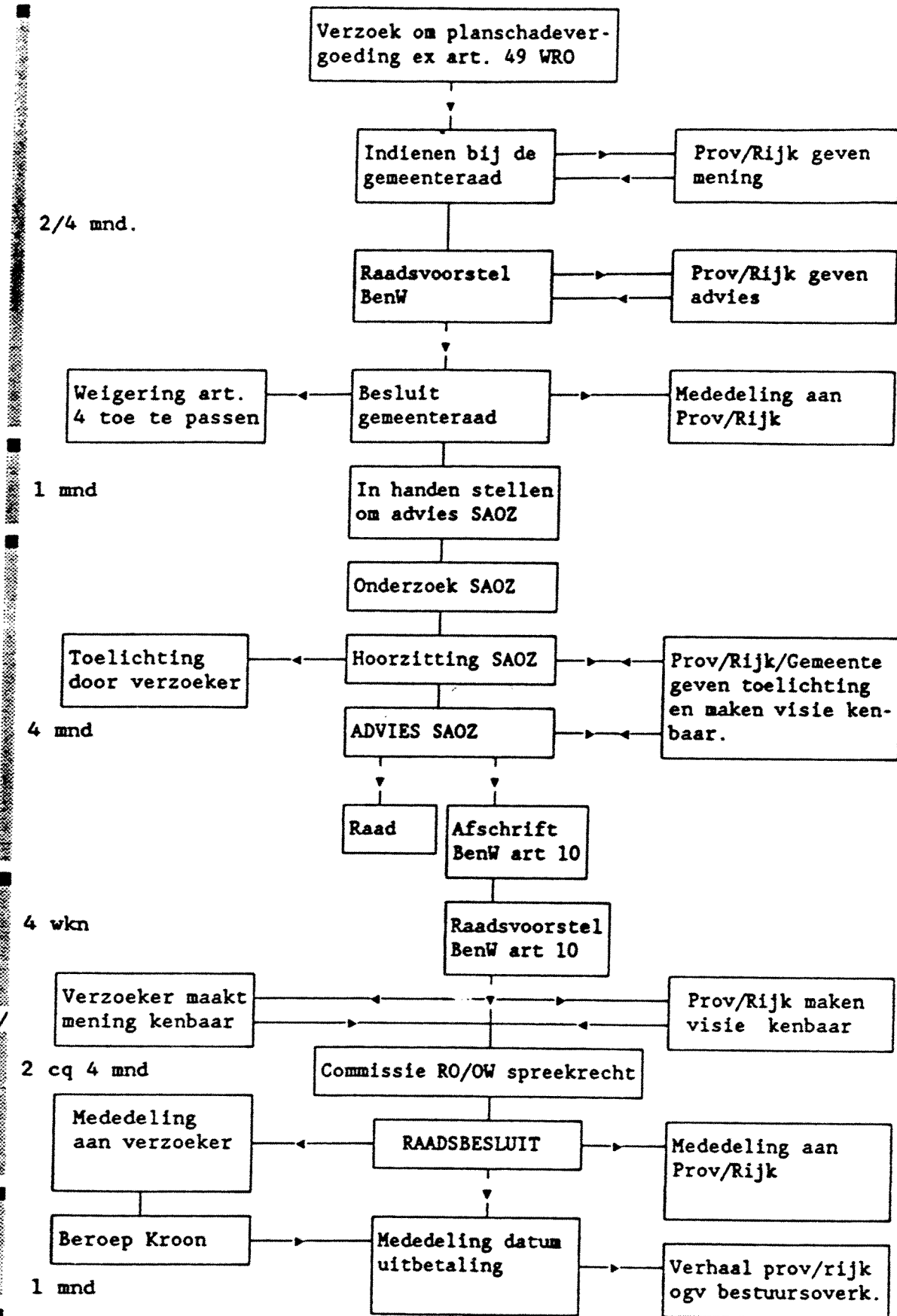
nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
168.	94.....	Miliegroep Abcoude	Abcoude	940203
169.	940119	Koninklijk Nederlands WatersportVerbond	Bunnik	940203
170.	940118	ing. D.J. Wismeijer	Nieuwersluis	940203
171.	940121	BOVAG	Bunnik	940203
172.	940120	Fietsersbond ENFB, afdeling Amsterdam	Amsterdam	940203
173.	940120	College van B&W gemeente Amsterdam	Amsterdam	940203
174.	940120	Dijkgraaf en hoogheemraden Hoogheemraadschap Amstel en Vecht	Amstelveen	940203
175.	940114	Mts. J. en G.C. vanVliet-Fokker	Breukelen	940203
176.	940119	College van B&W gemeente De Ronde Venen	Mijdrecht	940203
177.	940127	N.V. Energieproductiebedrijf UNA	Utrecht	940209
178.	940201	N.V. Samenwerkende elektriciteits-productiebedrijven	Arnhem	940215
179.	940307	J.M. van Twijver mede namens 100% geïnterviewde burgers	Loenersloot	940315
180.	940308	College van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland	Haarlem	940321

SCHEMA PROCEDURE PLANSCHADEVERGOEDING BESTEMMINGSPLAN RIJKSWEG IN RELATIE TOT DE GEMEENTELIJKE PROCEDUREVERORDENING PLANSCHADEVERGOEDING 19.. EN DE BESTUURSOVEREENKOMST INZAKE DE AANLEG, HET BEHEER EN ONDERHOUD VAN DE RIJKSWEG A2 TE .....

- * **Uitgangspunt:** De gemeente ..... stelt Rijkswaterstaat, directie Utrecht, zijnde degenen die op grond van de bestuursoverkomst gehouden is tot naar redelijkheid aan derden te verstrekken tegemoetkoming wegens onevenredige schade voortvloeiende uit het bestemmingsplan reconstructie A2, in de gelegenheid in elke stand van de planschadeprocedure, zowel in eerste instantie als in beroep, hun mening kenbaar te maken aan het college van burgemeester en wethouders omtrent alle aspecten ten aanzien van het verzoek om schadevergoeding. Dit uitgangspunt is vastgelegd in bijhorend schema.
- * De gemeenteraad benoemt als schadebeoordelingscommissie: de Stichting Adviesbureau Onroerende Zaken (SAOZ) te Rotterdam, overeenkomstig de Procedureverordening Planschadevergoeding 19...
- * De gemeente stelt Rijkswaterstaat, directie Utrecht, onverwijld in kennis van eventuele verzoeken om schadevergoeding en houdt Rijkswaterstaat, directie Utrecht van iedere ontwikkeling schriftelijk op de hoogte door toezending van alle afschriften van schriftelijke stukken.
- * De gemeente stelt Rijkswaterstaat, directie Utrecht, in staat hun visie kenbaar te maken aan de schadebeoordelingscommissie alvorens deze definitief advies uitbrengt. De gemeente verzoekt de schadebeoordelingscommissie daartoe een concept-advies te maken.
- * De gemeente stelt Rijkswaterstaat, directie Utrecht, in staat nadat het definitieve advies is uitgebracht om schriftelijk tegenover de gemeenteraad hun visie kenbaar te maken.
- * Wanneer de gemeenteraad op grond van zijn eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van de zelfstandige afweging besluit tot een hogere uitkering dan het door de schadebeoordelingscommissie uitgebrachte advies, komt deze hogere uitkering niet voor vergoeding door Rijkswaterstaat, directie Utrecht, aan de gemeente in aanmerking, tenzij vooraf schriftelijk instemming is gegeven aan deze hogere uitkering.
- * De gemeente stelt Rijkswaterstaat, directie Utrecht, in staat om bij een gemeentelijke verweer tegen een eventueel beroep van verzoeker aan dat verweer hun standpunt tot te voegen.
- * De gemeente kan een door Rijkswaterstaat, directie Utrecht aan te wijzen deskundige in de gelegenheid stellen om bij een mondelinge behandeling bij de Raad van State het woord te voeren, e.e.a. na een door de gemeente gedaan verzoek bij de Raad van State, Afdeling voor de geschillen van bestuur.
- * Indien de Raad van State, Afdeling voor de geschillen van bestuur, ingeval van een beroep tot een hogere uitkering besluit dan het advies van de schadebeoordelingscommissie aangaf, zal de hogere uitkering door Rijkswaterstaat, directie Utrecht, aan de gemeente worden vergoed.

SCHEMA

Totaal: 13 maanden + 1 maand beroep op Kroon.

SCHADEVORMEN BIJ SPOOR (NS) EN WEGWERKEN (RWS)

In grote lijnen gelden voor de spoor en de weg de zelfde procedures en planschade en nadeelcompensatieregelingen.

In de bijgevoegde NS-tekst zijn derhalve slechts enkele aanvullingen toegevoegd die betrekking hebben op het RWS-deel.

december 1992

Belangrijke schadevormen bij spoorwerken

De Nederlandse Spoorwegen werken hard aan de uitvoering van de toekomstplannen voor het reizigersvervoer en het goederenvervoer. Zo worden bestaande spoorbanen verbreed, maar ook worden nieuwe spoorlijnen aangelegd bijvoorbeeld de Betuweroute.

De uitbreidingsplannen van NS zijn vaak ingrijpend, omdat spoorbanen veel door bewoonde gebieden lopen. Overlast en schade zijn hierdoor niet altijd te voorkomen. Schade in welke vorm dan ook, is altijd een vervelende zaak. NS probeert daarom ook zoveel mogelijk schade te voorkomen of te beperken.

In deze folder wordt een viertal belangrijke schaden behandeld, namelijk:

- verwerving onroerend goed en daarmee samenhangende schadevergoedingen
- bouwkundige schade
- planschade
- nadeelcompensatie

Tussen al deze vormen van schade bestaat ook een onderlinge samenhang. In deze folder wordt op die samenhang niet verder ingegaan.

Verwerving onroerend goed en daarmee samenhangende schadevergoedingen

De verwerving van grond en gebouwen is in de Ontheigeningswet geregeld. Ook de vergoeding van de daarmee samenhangende schade vindt volgens deze wet plaats.

NS probeert altijd tot een "minnelijke" verwerving te komen. Dit betekent dat NS via onderhandelingen tot overeenstemming met eigenaren, huurders, pachters etc. wil komen. De Ontheigeningswet verplicht NS bovendien hiertoe. Pas wanneer er geen overeenstemming wordt bereikt, schakelt NS de rechter in. Dit kan alleen wanneer aan NS een bevoegdheid tot onteigening is verleend. Voor deze bevoegdheid moet NS een aparte procedure doorlopen die als volgt werkt:

Als de plannen van NS voldoende uitgewerkt zijn, vraagt NS bij de Minister van Verkeer en Waterstaat een "Koninklijk Besluit tot onteigening" aan. Als de Minister in beginsel accoord gaat wordt een voorstel voor het "Koninklijk Besluit tot onteigening" door Gedeputeerde Staten van de desbetreffende provincie ter visie gelegd. Hierna organiseren Gedeputeerde Staten per gemeente een hoorzitting. Op deze hoorzittingen kunnen belanghebbenden bezwaren indienen tegen de onteigening. Gedeputeerde Staten maken van deze hoorzittingen een zogenoemd proces-verbaal. Mede op grond van dit proces-verbaal en het advies van de Raad van State weegt de Minister alle belangen af. Vervolgens neemt de Kroon een beslissing waarmee het "Koninklijke Besluit tot onteigening" tot stand is gekomen en aan NS de bevoegdheid tot onteigening is verleend.

- * * Bij de onderhandelingen schakelt NS een taxateur in. Deze taxateur benadert de eigenaar(s), huurders en andere gebruikers over de verwerving en ontruiming van het onroerend goed. Voor de betrokkenen staan grote belangen op het spel. Dit is de reden dat NS de betrokkenen adviseert om een deskundige in te schakelen. NS draagt dan bij in de kosten van de deskundige.

De hoogte van de schadeloosstelling moet zodanig zijn dat de vermogens- en inkomenspositie van de belanghebbenden vóór en ná de onteigening gelijk is. Dit betekent dat optredende voordelen en nadelen verrekend worden.

Bij schadevergoeding moet niet alleen worden gedacht aan de waarde van het onroerend goed maar ook aan verhuiskosten, herinrichtingskosten, inkomensschade etc. of aan feitelijke voorzieningen.

Bouwkundige schade

- 2) Door werkzaamheden van NS kan schade ontstaan, bijvoorbeeld door bemaling en heiwerkzaamheden. Voor deze werkzaamheden schakelt NS een aannemer in. NS en/of de aannemer verzekeren zich altijd tegen uitvoeringsschade, door een zogenoemde "CAR-verzekering" (Construction All Risks-verzekering).

Om later te kunnen achterhalen of schade door NS-werkzaamheden is ontstaan, laat NS vaak de omgeving van te voren opnemen. Hierbij wordt in de omgeving van de werkzaamheden de toestand van woningen, gebouwen en eventueel van tuinen en

- 3) agrarische gronden vastgelegd. Een onafhankelijk bureau onderzoekt de woningen en gebouwen op verzakkingen, meet eventuele scheuren en dergelijke. Vervolgens wordt door het bureau een rapport opgemaakt. Dit rapport wordt meestal bij een notaris neergelegd. Belanghebbenden kunnen dit rapport bij de notaris inzien.

Als de werkzaamheden afgerond zijn, wordt opnieuw een opname gemaakt van de woningen en gebouwen in de omgeving. Deze gegevens worden vergeleken met de eerdere metingen.

Zijn er tijdens deze bouwwerkzaamheden aanwijzingen voor schade, dan vindt er uiteraard een tussentijds onderzoek plaats.

Als uit onderzoek blijkt dat een bepaalde schade door NS-werkzaamheden is ontstaan, wordt de schade hersteld of vergoed. De hoogte van die vergoeding is natuurlijk afhankelijk van de aard en de omvang van de schade.

Planschade

Planschade is een schadevergoeding die onder andere van toepassing is bij:

- het wijzigen van een bestemmingsplan;
- vrijstellingen die vooruitlopen op een nieuw bestemmingsplan;
- het aanwijzen van een bestemmingsaanpassing door de Minister

Bij een spoorbaanverbreding of bij een nieuw aan te leggen spoorbaan moeten veelal bestemmingsplannen worden gewijzigd. Wanneer bewoners of bedrijven menen op grond van het gewijzigde bestemmingsplan schade te lijden, kunnen zij een beroep doen op artikel 49 van de Wet Ruimtelijke Ordening. Dit artikel behandelt planschade.

Een bestemmingsplanprocedure kan soms jaren duren. Hierdoor kunnen NS-plannen, maar ook plannen van particulieren voor bijvoorbeeld het bouwen van een schuur, in het gedrang komen. In de Wet Ruimtelijke Ordening zijn artikelen opgenomen die het mogelijke maken dat particulieren en bedrijven al aan de slag kunnen zonder dat de volledige wijziging van het bestemmingsplan rechtskracht heeft. Wanneer NS hiervan gebruik wil maken moet de gemeente, op grond van artikel 19 van de Wet Ruimtelijke Ordening, een vrijstellingsprocedure in gang zetten. Gedeputeerde Staten kunnen dan een "verklaring van geen bezwaar" afgeven. Ook bij vrijstellingen die vooruitlopen op een nieuw bestemmingsplan is planschade van toepassing.

Voorbeelden van planschade zijn:

- In een bestaand bestemmingsplan is bepaald, dat een pand gebruikt mag worden als bedrijfsruimte. De eigenaar wil een winkel openen in het pand. In het nieuwe bestemmingsplan krijgt het pand als bestemming "wonen". De eigenaar meent hierdoor schade te lijden en beroept zich op planschade.
- NS heeft plannen voor de aanleg van een nieuwe spoorbaan. De gemeente wijzigt het bestemmingsplan. Direct omwonenden van de nieuw aan te leggen spoorbaan menen dat hun woongenot wordt aangetast en beroepen zich op planschade.

De meeste gemeenten hebben een verordening waarin de procedure voor planschade is bepaald.

Een aanvraag tot vergoeding van planschade kan bij de gemeenteraad worden ingediend als o.a. het bestemmingsplan gewijzigd is, als een vrijstelling is afgegeven of een aanwijzing door de Minister heeft plaatsgevonden. De gemeenteraad vraagt een advies aan een schade-adviescommissie. Deze commissie is door de raad ingesteld. Vervolgens buigt de gemeenteraad zich dan over dit advies. Bij toekenning van vergoeding voor planschade stelt de gemeenteraad de hoogte van de schadevergoeding vast en betaalt het schadebedrag uit. Als betrokkenen het niet eens zijn met de hoogte van het schadebedrag kunnen zij in beroep gaan bij de administratieve rechter.

Overigens wordt alleen die schade vergoed, die redelijkerwijs niet of niet helemaal voor rekening van de betrokkenen hoort te komen; met andere woorden schade die uitstijgt boven het maatschappelijke risico van de betrokkenen. Waarbij bovendien geldt dat de schade niet al door koop, onteigening of op een andere wijze vergoed is.

De gemeente en degene die om een bestemmingsaanpassing verzoekt, overleggen altijd over de doorbelasting van de schadevergoeding. Ook NS en de desbetreffende gemeente doen dit. De rechtspositie van de betrokkene wordt door dit overleg echter niet beïnvloed. Los van de eventuele doorbelasting blijft de gemeenteraad altijd verantwoordelijk voor de hoogte van de schadevergoeding.

De periode, die ligt tussen de aankondiging van bepaalde NS-plannen en het daadwerkelijk wijzigen van of vooruitlopen op een bestemmingsplan valt niet onder planschade. Deze periode wordt vaak gekenmerkt door grote onzekerheden, met name bij plannen voor een nieuw aan te leggen spoorbaan. De exacte ligging van de nieuwe spoorbaan is immers bij de aankondiging van de plannen nog niet bekend. Ondanks dat betrokkenen hiervan nadeel kunnen ondervinden betreft het hier een schaduwwerking van toekomstige plannen, waarvoor geen schaderegeling bestaat. Dit geldt natuurlijk niet alleen voor de NS-plannen, maar ook bijvoorbeeld voor de plannen van de aanleg van een rijksweg, een olieraffinaderij etc.

Nadeelcompensatie

Nadeelcompensatie is een "restvorm" van bestuursrechtelijke schadevergoeding en heeft een tweetal belangrijke kenmerken, namelijk:

- Er is sprake van een op zichzelf rechtmatig overheidsingrijpen, bijvoorbeeld het intrekken van een vergunning.
- Voor de overheid bestaat **geen** wettelijke verplichting om eventuele schade, als gevolg van dit rechtmatige ingrijpen, te vergoeden.

Door het laatste kenmerk bestaat er een duidelijk verschil tussen nadeelcompensatie en bijvoorbeeld planschade en onteigening. Ook bij planschade en onteigening is er sprake van een op zichzelf rechtmatig ingrijpen van de overheid, alleen heeft de overheid hier wel de wettelijke verplichting om eventuele schade te vergoeden.

- 4) Vooral sinds de beginjaren '80 wordt in de rechtspraak en literatuur aangenomen dat wanneer een rechtmatig overheidsingrijpen voor één of meer burgers onevenredige schadelijke gevolgen met zich meebrengt, de overheid deze gevolgen moet compenseren. Ook al ontbreekt een wettelijke grondslag. Als motivering wordt vaak verwezen naar de beginselen van behoorlijk bestuur.

Voorbeelden van rechtmatig overheidsingrijpen waarvan de gevolgen tot nadeelcompensatie kunnen leiden, zijn:

- Een provincie verleent een ontheffing voor het afsluiten van (vaar)wegen, met als gevolg dat bedrijven van derden in verband met een slechtere bereikbaarheid schade ondervinden.
- Een minister trekt een vergunning in, waardoor de bedrijfsvoering van vergunninghouders bemoeilijkt wordt.
- Een gemeente geeft toestemming om voor spoorwerkzaamheden een weg tijdelijk af te sluiten, waardoor winkels etc. nauwelijks meer te bereiken zijn.

In al deze gevallen is de desbetreffende overheid (provincie, minister etc.) de eerst verantwoordelijke voor de gevolgen van het rechtmatig ingrijpen. En daarmee ook de eerst verantwoordelijke voor de eventuele toekenning van nadeelcompensatie.

Voor de hoogte van de vergoeding wordt bij nadeelcompensatie meestal aansluiting gezocht bij planschade. Nadeelcompensatie is aan de orde wanneer de gevolgen van een besluit of handeling uitstijgen boven het maatschappelijke risico. Met andere woorden: een deel van het nadeel behoort in redelijkheid ten laste van de burger(s) te blijven, omdat niemand recht heeft op een blijvend gunstige situatie. Ook bij nadeelcompensatie wordt net als bij planschade overlegd over de doorbelasting van de schadevergoeding.

De vele verschillende overheidsactiviteiten en het wat onvaste criterium voor de toekenning van een vergoeding, zorgen ervoor dat nadeelcompensatie een moeilijk toe te passen vorm van schadevergoeding is. Waarbij bovendien bij meningsverschillen de toegang tot de rechter niet altijd gewaarborgd is. Om burgers toch enige houvast te geven, wordt in sommige gevallen door de betrokken overheden een nadeelcompensatie-regeling in het leven geroepen.

Uiteraard is het zo dat wanneer bijvoorbeeld de overheid een overeenkomst niet nakomt of bij een onrechtmatige daad in de zin van het Burgerlijk Wetboek, nadeelcompensatie niet aan de orde is. In dit soort gevallen staat een rechtsgang naar de burgerlijke rechter altijd open.

Aan de inhoud van deze folder kunt u geen recht ontleenen.

